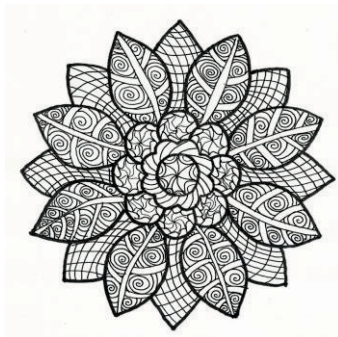

"כִּי עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים, בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אוֹר"

"For with you is the fountain of life;
in your light we see light"

Psalms 36;9 – תהילים לו, י

5778 - Hanukkah 2017

Arranged & translated by Asher Kruger

Collected by Rachel Fox-Ettun & Asher Kruger

1.

בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך,

ובית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך:

Beit Shamai says: On the first night lights eight and from here on reduces

And Beit Hilel says: On the first night lights one and from here on increases

Talmud babli ; Shabbat שבת בא, ע"א

בשם אמו"ז [=אדוני מורי וזקני], שבאר מחלוקת בית הלל ובית שמאי או מוסיף והולך או פוחת, ואמר שיש בנר עניין המאיר והשורף, והוא לשרוף הפסולת ולהבהיר הפנימיות – אש התשוקה אליו יתברך. ובית שמאי סבר כי מקודם צריך להיות סור מרע וזה פוחת והולך, ובית הלל סבר שהעיקר להיות מוסיף והולך ובה ההתלהבות המאיר בו מטהר גופו ומבעיר ממילא הפסולת... כי המה באמת ב' דרכים יש מי שהולך בכוח הפחיתות של הכנעת הגוף, ויש מי שהולך ע"י תוספות אור הנפש והפנימיות וזה אחד המרבה ואחד הממעיט. וכו'.

שפת אמת לחנוכה, שנת תרכ"ד, עמ' 233

My father who was also my Rabbi would say on the opinions of Beit Shamai and Beit Hilel on the way of lighting Hanukkah candles, that a candle has an element of burning and glowing. That is to burn what is unneeded and light up the inner soul – light the fire of passion to hashem. Beit Shamais' philosophy is to "stay away from evil" [sur me-ra] and that thought is reflected in the opinion to reduce the candles. Beit Hilel explain that the main idea is to be increasing the light with enthusiasm that lights and purifies the body and by doing that burns the wasted parts inside. Because there are really two true paths: one walks the path of reducing and submission of the body, while the other walks by increasing the light and the inner soul. And that is the meaning of the saying 'one adds, the other subtracts' [...but the principal is to attune the heart to the divine heavens]

Rabbi Yehuda leib Alter "Sfat Emet" Hanukkah 1893

2.

אמר רבי אלעזר:

אור שברא הקב"ה ביום ראשון - אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. כיוון שנסתכל הקב"ה בדור המבול ובדור הפלגה וראה שמעשיהם מקולקלים, עמד וגנזו מהם. ולמי גנזו? לצדיקים לעתיד לבוא.

שאלו חסידים: היכן גנזו?

השיבו: בתורה.

שאלו: אם כן, כלום לא ימצאו צדיקים משהו מן האור הגנוז כשהם לומדים תורה?
השיבו: ימצאו וימצאו.

שאלו: אם כן, מה יעשו צדיקים כשימצאו משהו מן האור הגנוז בתורה?
השיבו: יגלוהו באורח חיים.

האור הגנוז, מרטין בובר

Rabbi Elazar says:

The light that god created on day one – man can see from one end of the world to the other end. Since God looked at the generation of the flood and the generation to come after them and he understood that their deeds are bad and unfixed, he took the light and archived it from them. For whom? For the righteous men [tzadikim] that will come in the future.

The students asked: where did he hide that light?

He applied: in the Torah.

They inquired: if so, won't they find some of that light while studying the Torah?

He answered: they certainly will.

Then the students asked again: if so, what will the righteous men do when they find the archived light in the Torah?

He told them: they will manifest it into their daily life.

Martin buber, Ha'or haganuz, Hassidic stories

3.

"A little bit of light dispels a lot of darkness"

~Rabbnu Bahei ben Yosef eben Pakuda

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

רבינו בחיי, חובת הלבבות

"The light will not overpower the darkness, unless we face the simple truth: instead of fighting the darkness we must amplify the light"

A.D Gordon

"לא יהיה ניצחון של האור על החושך כל עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה, שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר את האור."

אהרון דוד גורדון

"True righteous men do not cry out against evil they add justice, they do not cry out against unbelief but add faith, do not cry out against ignorance they add wisdom"

Rav Kook 'arpilei tohar'

הצדיקים הטהורים אינם קובלים על הרשעה אלא מוסיפים צדק, אינם קובלים על הכפירה אלא מוסיפים אמונה, אינם קובלים על הבערות אלא מוסיפים חוכמה.

הרב קוק - ערפילי טוהר

4.

נר חנוכה מניחו על פתח הסמוך לרשות הרבים מבחוץ. אם הבית פתוח לרשות הרבים מניחו על פתחו ואם יש חצר לפני הבית מניחו על פתח החצר. ואם היה דר בעלייה שאין לו פתח פתוח לרשות הרבים מניחו בחלון הסמוך לרשות הרבים. ובשעת הסכנה שאינו רשאי לקיים המצות מניחו על שלחנו ודיו.

שולחן ערוך, אורח חיים, סימן תרע"א, סעיף ה

One should place the Hanukkah light at the entrance, which adjoins the public domain, on the outside. If the house opens to the public domain, he should place it at its entrance. If there is a courtyard in front of the house, he should place it at the entrance of the courtyard. If he lives in the upper floor, having no entrance leading to the public domain, he should place it at a window that adjoins the public domain. In a time of danger, when one is not allowed to perform mitzvot, it is enough that he place it on his table.

Shulachan Aruch, Orach Haim 671;5

אורות החנוכה דלקו בבתי היהודים במשך שמונה ימים. ההארה התפשטה לאטה, בקצבה של פראזה מוסיקלית ההולכת קרשנדו". אבל אור זה, המתרחב והמתפשט, שונה מן הלהבה הבוערת בבית. אור זה, גם אם הבית פתוח לאורחים, מיועד לבני הבית. ואילו נרות החנוכה מאירים בחוץ: מצווה להניחם בפתח הבית, ברשות הרבים. זה המקום שבו "הבית פתוח אל עבר הרחוב, והחיים הפנימיים נושקים את החיים הציבוריים

עמנואל לוינס, הבהיר והאפל, בתוך- חיחת קשה

The lights of Hanukkah shone in Jewish homes for a week. The light spread slowly, like the rhythm of a musical phrase reaching crescendo. One light the first evening, two the following day, three the day after, and so on up until the triumphant blaze of light on the final evening - up until the strange and mysterious night that will surround the candelabra after this final illumination. But this growing, expanding light is different from the flame that burns in the hearth. The latter provides light and heat for the family circle. The heat of the hearth, even when it offers hospitality to the passerby, is a promise of pleasures enjoyed at home, behind closed doors; the lights of Hanukkah gleam outside.

Emmanuel levinas difficult freedom; the light and the dark - Translated by Sean hand

5.

הנרות הללו אנו מדליקין
 על הנסים ועל הנפלאות
 ועל התשועות ועל המלחמות
 שפעית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה....
 הנרות הללו קדש הם
 ואין לנו רשות להשתמש בהם
 אלא לראותם בלבד
 כדי להודות ולהלל לשמך הגדול
 על נסיעך ועל ישועתך
 ועל נפלאותיך

These Chanukah lights we kindle
 In honor of the miracles, the wonders
 And salvation wrought and wars
 You fought, for our fathers,
 In days of yore and in present time.
 These lights shall be sacred:
 No right to make use of them have we only to look at them and see,
 That your great Name we may thank and praise For the miracles and
 salvation you brought. Moreover, for Your wondrous deed.

פיוט מהתפילה ~ A special Hanukkah liturgical anonymous hymn

בשעת הדלקת הנרות אנו אומרים: 'הנרות הללו קודש הם'. כולם יודעים שמים הם טהרה, ואש – קדושה. מדוע אש היא קדושה? קדושה באה ממקור אי-סופי. וגם האש – היא עולה תמיד, שואפת כל הזמן אל העליון הנשגב. מה ההבדל בין דברים קדושים לבין דברים רגילים? דבר רגיל, אחרי שהשגת אותו יש לך אותו. ואחרי שיש לך אותו, אתה כבר לא משתוקק אליו. אבל דבר קדוש – גם אחרי שהוא אצלך, אתה ממשיך להשתוקק אליו... ועוד מסמלת האש את הקדושה מפני שהיא מאירה לאחרים. היא רוצה להאיר בלי גבול. התורה הקדושה נקראת האש של הקב"ה: 'מימנו אש דת למו'. אתה יכול להדליק אינסוף נרות מנר אחד בודד. האש כל כך רוצה להאיר לעולם, שאתה יכול להעביר את האש מנר אחד לשני, והאור של הנר הראשון עדיין קיים. תשמעו: אם יש לי תפוח ואני נותן אותו לחבר שלי – אני מתסכל ביד שלי ואני רואה שכבר אין לי תפוח. דעו לכם אילו רציני באמת ובתמים לתת את התפוח לחבר שלי, גם לי וגם לו היה תפוח, כמו המעביר אש מנר לנר.

שלמה קרליבך, לב השמים על חנוכה

During candle lighting we say: 'these candles are holy'. We all know that water is purity [tahara] and fire is holiness [kedusha]. Why is fire Kedusha? Because the fire comes from an infinite source, and also because the fire is always elevating, always longing to the high divine. What is the difference between holy things and regular things? A regular thing, once you got it – you got it. After you have it – you are not missing it anymore. But a holy thing – even after you have it, you still miss it ... The fire represents Kedusha [holiness] also because she lights for others. She wants to shine without boundaries. The holy Torah is called Hashem's fire (*based on a sentence for book of Deuteronomy: He came from the myriads holy, at His right hand was a fiery law unto them*). You can light endless amount of candles from a single candle. The fire wants to shine the world so much, that you can pass a flame from a candle to the other and both flames keep on shining. Listen, if I have an apple and I give it to my friend – I look at my hand and I see I don't have an apple anymore. You should know that if I really want to give something sincerely to my friend, I will give him something like a candle gives to another candle.

Shlomo Carlebach on Hanukkah

6.

"נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם חִפֵּשׁ כָּל חֲדָרֵי בֶטֶן."

[משלי כ, כז]

צריך שכל איש ידע ויבין, שבתוך תוכו דולק נר, ואין נרו שלו בנר חברו, ואין איש שאין לו נר. וצריך שכל איש ידע ויבין, שעליו לעמול ולגלות את אור הנר ברבים, ולהדליקו לאבוקה גדולה ולהאיר את העולם כולו.

הרב קוק

"Man's soul is the Lord's lamp, which searches out all the innermost parts."

[mishlei 20]

Every individual should know and understand, that inside of himself lights a candle, and his candle is nothing like his friends' candle, and there is no one that does not have a candle. And every individual should know and understand, that he is obligated to make effort to reveal his own light in the public, and make it a torch to light up the whole world.

Rav kook

.7

אמר ר' שלמה חיים מקיידנוב, בן אחיו של ר' נח.
כתוב: 'ויאמר אלוהים יהי אור!' – אם אדם מבקש באמת:
'אלוהים, יהי אור', נעשה לו אור.

מרטין בובר, האור הגנוז סיפורי חסידים

Rebbi Shlomo Haim from Kaiednuv, brother in law of Rebbi Noah says: In the Torah we read: "God said: let there be light!" so if a person asks sincerely: "God, let there be light", light comes upon him.

Martin Buber, Ha'or haganuz, Hassidic stories

.8

אָמַר ר' יוֹסֵי: כָּל יָמֵי הָיִיתִי מַצְטַעֵר עַל מִקְרָא זֶה:
 "וְהָיִיתָ מִמַּנְשֵׁשׁ בַּצֹּהָרִים כְּאִישׁ יִמְשֹׁשׁ הָעוֹר בְּאֶפְלָה" (דברים כח, כט) –
 וְכִי מָה אֶכְפֹּת לוֹ לָעוֹר בֵּין אֶפְלָה לְאוֹרָה?
 עַד שֶׁבָּא מַעֲשֵׂה לְיָדֵי:

פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וְאֶפְלָה
 וְרָאִיתִי סוּמָא שֶׁהָיָה מְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ וְאֶבּוּקָה בְּיָדוֹ.
 אָמַרְתִּי לוֹ: בְּנִי, אֶבּוּקָה זֶה לָמָּה לָךְ?
 אָמַר לִי: כָּל זְמַן שֶׁאֶבּוּקָה בְּיָדִי בְּנִי אָדָם רוֹאִין אוֹתִי
 וּמַצִּילִין אוֹתִי מִן הַפְּחָתִין וּמִן הַקּוֹצִין וּמִן הַבְּרֻקָּנִין.

תלמוד בבלי, מסכת מגילה, דף כד, עמוד ב

Rabbi Yose said: I was long perplexed by this verse: "And thou shalt grope at
 noonday as the blind groped in darkness" (Deuteronomy 28;29)
 Now what difference [I asked] does it make to a blind man whether it is dark or
 light? [Nor did I find the answer]
 Until the following incident occurred.
 I was once walking on a pitch-black night
 When I saw a blind man walking in the road with a torch in his hand.
 I said to him: My son, why do you carry this torch?
 He replied: As long as I have this torch in my hand, people see me
 and save me from the holes and the thorns and briars.

Talmud bavli, Megila. Pg. 24B

.9

Anthem / Leonard Cohen

The birds they sang
at the break of day
Start again
I heard them say
Don't dwell on what
has passed away
or what is yet to be.
Ah the wars they will
be fought again
The holy dove
She will be caught again
bought and sold
and bought again
the dove is never free.

Ring the bells that still can ring
Forget your perfect offering
There is a crack in everything
That's how the light gets in.

We asked for signs
the signs were sent:
the birth betrayed
the marriage spent
Yeah the widowhood
of every government --
signs for all to see.

I can't run no more
with that lawless crowd
while the killers in high places
say their prayers out loud.
But they've summoned, they've summoned up
a thundercloud
and they're going to hear from me.

Ring the bells that still can ring ...

You can add up the parts
but you won't have the sum
You can strike up the march,
there is no drum
Every heart, every heart
to love will come
but like a refugee.

Ring the bells that still can ring
Forget your perfect offering
There is a crack, a crack in everything
That's how the light gets in.

Ring the bells that still can ring
Forget your perfect offering
There is a crack, a crack in everything
That's how the light gets in.
That's how the light gets in.
That's how the light gets in.

Haverut empowers the medical world by facilitating genuine connections between caregivers, patients and the healing environment through the use of spirituality, creativity and community. The organization focuses on research and development of the approach to healing and improving the wellbeing of society.

www.haverut.org.il

